

Motion till riksdagen

1988/89:N211

av Birgitta Hambræus m.fl. (c)

Statligt stöd till ett linberedningsverk

Riksdagen har beslutat utreda stöd till linodling, främst spånadslin, efter bifall till motioner från centerpartiet. I februari 1987 kom utredningen: "Inhemsk odling och beredning av lin" (Göran Kuylentjerna). I årets budgetproposition bil. 14 sid. 22 anger regeringen att en del av de 50 milj. kr. som SJFR, skogs- och jordbrukets forskningsråd, fått (från miljöavgifter på jordbruket) kan användas till växtförädlingsprogram för lin, forskning kring linfröets biokemiska egenskaper och frågor som rör beredningsteknik. Den 15 september 1988 fick styrelsen för teknisk utveckling (STU) i uppdrag att utreda linets industriella användning. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 1989.

Det är viktigt att den *industriella beredningen av spånadslin* inte glöms bort. Linet, såväl olje- som spånadslin, såväl halm som fiber kommer att kunna användas i många sammanhang, exempelvis inom byggnadsindustrin. Fortfarande vill vi emellertid även ha odling och beredning för att få råvara till äkta, starka lingarner.

Intresset för lin är stort i vårt land. Vi har odlat lin i 3000 år. Sverige har en lång hantverkstradition i hushållens vävning. Fortfarande finns det utomordentligt skickliga konsthantverkare inom landet i linnedamast och knyppling, vilket är en kultur som vi bör stödja. Till dessa hantverk behövs ett lingarn av god kvalitet. Det blir allt svårare att tillgodose behovet av bra lingarn spunnet av den långa fibern.

Lin är mångsidigt användbart. Genom linnelakan undviker man liggsår. Linfibern används i många industrier: till hushållslinne, till tapeter, i konfektionsindustrin. Dessutom finns många användningsområden för linfrö. Även spånadslin ger god skörd av frö.

Inom jordbruket är lin en mycket lämplig växlingsgröda i södra och mellersta Sverige.

Problemet är inte att odla utan att bereda linet. Det är inte främst forskning utan handling som behövs! Det är hög tid att samhället ser till att ett *linberedningsverk* byggs. Den bästa rötningsmetoden ur kvalitetssynpunkt är fortfarande varmvattenrötning så som vi hade i Laholm 1940-66. Hög mekanisering är nödvändig för att få ner arbetskostnaderna. Målet måste vara att få fram den långa fibern, tågan av god kvalitet, som råvara till goda lingarner. Fröet och alla delar av linhalmen bör kunna bli ekonomiskt givande restprodukter. I Väst-Europa får både odling och beredningsverk statligt stöd. Ett linberedningsverk bör snarast byggas med statligt stöd.

Hemställan

Mot. 1988/89

Vi föreslår

N210

att riksdagen hos regeringen begär ett skyndsamt förslag till finansiering av ett linberedningsverk i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 19 januari 1989

Birgitta Hambraeus (c)

Stina Gustavsson (c)

Gunhild Bolander (c)